

รายงานผลดำเนินการ

โครงการเพิ่มศักยภาพภาคการเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2
กิจกรรมหลักส่งเสริมสุขภาพผู้ประกอบการและกลุ่มเปราะบางใช้สมุนไพร
จากองค์ความรู้ภูมิปัญญาพื้นถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

**กิจกรรมย่อยที่ 1 การอบรมผู้ประกอบการรายย่อยใน
การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร**
ระหว่างวันที่ 17 – 19 กรกฎาคม พ.ศ.2567

**กิจกรรมย่อยที่ 2 นำเสนอผลิตภัณฑ์และถอดบทเรียน
จากการพัฒนาผลิตภัณฑ์**
ระหว่างวันที่ 13 – 14 สิงหาคม พ.ศ.2567

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและทักษะของผู้ประกอบการสมุนไพรรายย่อยในกลุ่มภาคตะวันออก 2 ให้สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาปรับใช้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ได้
2. เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากองค์ความรู้ภูมิปัญญาพื้นถิ่น ด้วยองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย

กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนทั่วไป เกษตรกร และผู้ประกอบการที่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 ได้แก่ ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว จันทบุรี และตราด จำนวน 40 คน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : 1. ผู้ประกอบการรายย่อยด้านสมุนไพรที่ผ่านการอบรมอย่างน้อย 40 คน
2. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากองค์ความรู้ภูมิปัญญาพื้นถิ่นของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2 อย่างน้อย 5 รายการ

การดำเนินโครงการ

เป็นการอบรมต่อเนื่อง จัดอบรม 2 ครั้ง

กิจกรรมย่อยที่ 1 การอบรมผู้ประกอบการรายย่อย
ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร

ระหว่างวันที่ 17 – 19 กรกฎาคม พ.ศ.2567

สถานที่ฝึกอบรม : ภูมิภูเบศร ศูนย์การเรียนรู้สมุนไพรและ
ภูมิปัญญาสุขภาพ บางเดชะ และ วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย
อภัยภูเบศร

กิจกรรมย่อยที่ 2 นำเสนอผลิตภัณฑ์และถอดบทเรียน
จากการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ระหว่างวันที่ 13 – 14 สิงหาคม พ.ศ.2567

สถานที่ฝึกอบรม : ภูมิภูเบศร ศูนย์การเรียนรู้สมุนไพรและ
ภูมิปัญญาสุขภาพ บางเดชะ

หัวข้อการอบรม

กิจกรรมย่อยที่ 1 การอบรมผู้ประกอบการรายย่อย ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร 3 วัน 2 คืน

- เรียนรู้สมุนไพรพื้นถิ่นในภาคตะวันออก
- การวางแผนธุรกิจ กลยุทธ์การตลาดและธุรกิจออนไลน์
- การคัดเลือกและควบคุมคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร
- เทคนิคการสกัดสารสำคัญจากสมุนไพรและการควบคุมคุณภาพ
- ไขข้อข้องใจการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร และ รู้ลึกเรื่อง OEM
- เทคนิคการถ่ายภาพสินค้าเบื้องต้น
- Workshop การควบคุมคุณภาพวัตถุดิบ การสกัดสารสำคัญจากสมุนไพร
- Workshop การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร พร้อมแจกสูตรพื้นฐาน

กิจกรรมย่อยที่ 2 นำเสนอผลิตภัณฑ์และถอดบทเรียนจาก การพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2 วัน 1 คืน

- นำเสนอผลงานการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร (คณะที่ปรึกษาให้คำแนะนำ
แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์)
- เทคนิคการถ่ายภาพสินค้าเบื้องต้น
- Workshop การถ่ายภาพผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร

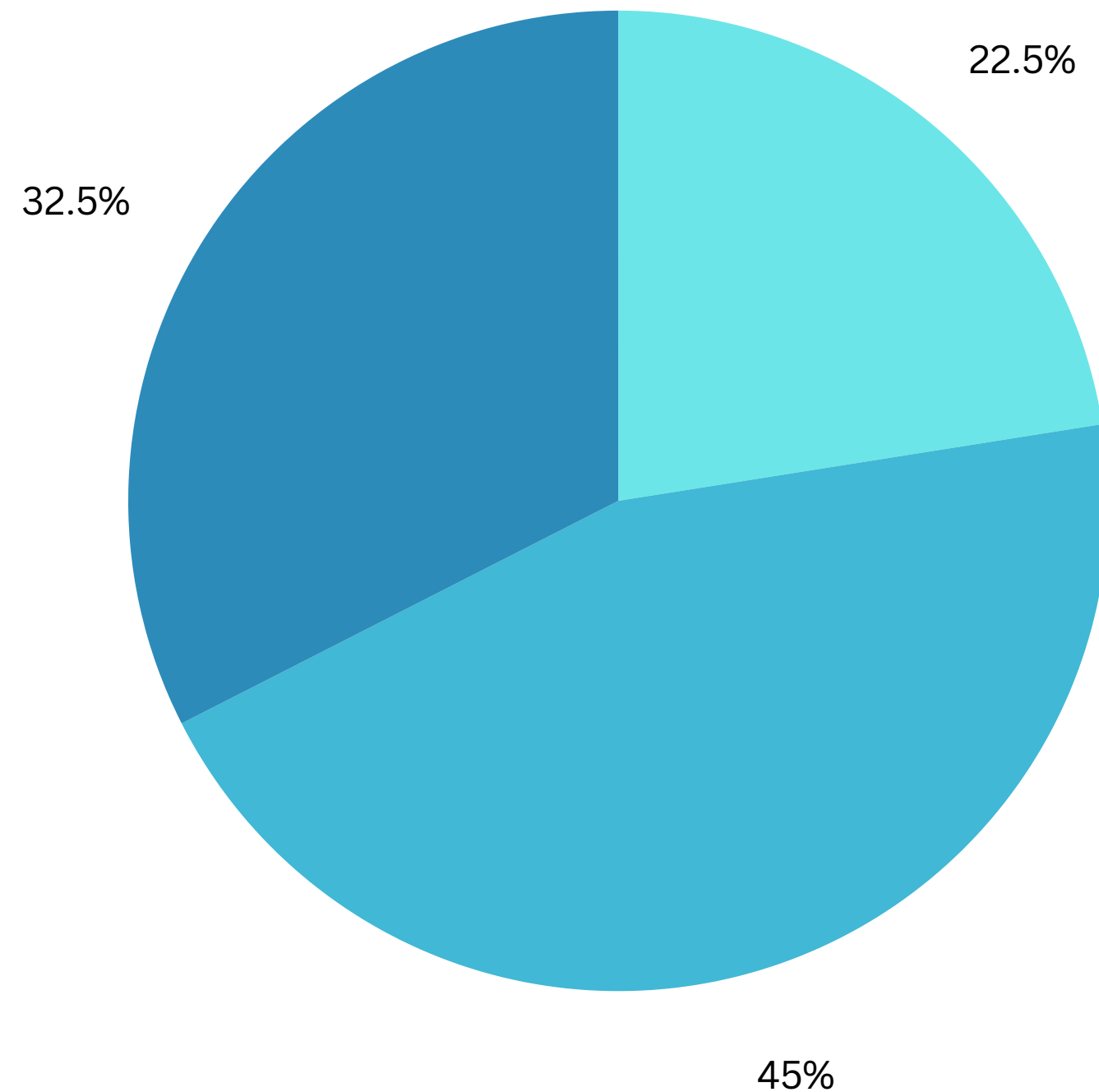
ผู้เข้าอบรม

ผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น 40 คน

- จันทบุรี 4 คน
- สระแก้ว 4 คน
- นครนายก 4 คน
- ปราจีนบุรี 28 คน

แบ่งตามประเภทเป็น

- ประชาชนทั่วไป 9 คน
- เจ้าของกิจการ 18 คน
- วิศวกรชุมชน 13 คน

ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการอบรม

1. สมุนไพรแปรรูปอุทยานวรรณ : เซรั่มว่านตาลเดี่ยว
2. วิทยาลัยชุมชนบ้านสมุนไพรและของดีบางเขม : สเปรย์ฉีดหมอน pillow mist
3. บ้านขนมลุงหิน111 : ขนมปังอัญชัน
4. บริษัท ปรารจันบุรีพัฒนาเมือง จำกัด : ครีมสมุนไพร แก้ปวดเมื่อย ยานวดลูกประคบสมุนไพร
5. บริษัท มุมพอดิ จำกัด (เบ็กบานบุรี) : ยาดม เจลอาบน้ำ สเปรย์ฉีดพ่นกันยุง
6. วิทยาลัยชุมชนเกษตรอินทรีย์ตำบลวังท่าช้าง : กลัวยฉาบอินทรีย์/ผงกลัวย
7. พิไลวรรณนวดเพื่อสุขภาพ : สเปรย์เปิดลำไย
8. วิทยาลัยชุมชนบ้านพีเรือน้อง : สเปรย์พ่นคอฟ้าทะลายโจรและสหาย
9. ร้านตุ๋&ต๋อง : เจลว่านหางจระเข้
10. วสช.ผลิต แปรรูปสมุนไพรและการท่องเที่ยวตำบลโนนหอม : ครีมนวดกระดูกไก่ดำ
11. วิทยาลัยชุมชนสมุนไพรฟาร์มจางูล : ไซรัปบัวบก มะระขึ้นกผงชงดื่ม
12. วิทยาลัยชุมชนท่องเที่ยวเมืองโบราณศรีมโหสถ บ้านโคกวัด : หยี่เปลือกส้มโอ
13. วิทยาลัยชุมชนสมุนไพรเกษตรอินทรีย์บ้านดงบัง : ชุดแช่เท้า ลูกประคบสมุนไพร ชามะเขือพวง
14. SanDy coffee House : ชาดื่มทองอุไร
15. คุณขวัญชนก นามวี : กลัวยหนึบ
16. คุณจิรญาภา สังข์ทอง : เม็ดมะม่วงหิมพานต์อบสมุนไพร

การเบิกจ่ายงบประมาณ

งบประมาณที่**ได้รับการอนุมัติ**ทั้งสิ้น 464,150 บาท

- กิจกรรมย่อย 1 ทั้งหมด 338,000 บาท
- กิจกรรมย่อย 2 ทั้งหมด 126,150 บาท

งบประมาณที่**ขอปรับกิจกรรม**ทั้งสิ้น 449,297.70 บาท

- กิจกรรมย่อย 1 ทั้งหมด 332,731.70 บาท (ปรับค่าเช่าสถานที่และค่าวัสดุอุปกรณ์)
- กิจกรรมย่อย 2 ทั้งหมด 116,566.00 บาท (ปรับค่าเดินทาง)

งบประมาณที่**ใช้จริง**ทั้งสิ้น 445,697.70 บาท

- กิจกรรมย่อย 1 ทั้งหมด 329,131.70 บาท (คืนค่าที่พัควิทยากร)
- กิจกรรมย่อย 2 ทั้งหมด 116,566.00 บาท

การเบิกจ่ายงบประมาณ

กิจกรรมย่อยที่ 1 งบประมาณที่ใช้จริง ทั้งสิ้น 329,131.70 บาท

รายการ	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
1. ค่าตอบแทนวิทยากรบรรยาย 12 ชม.ๆละ 600 บาท	7,200.00	
2. ค่าตอบแทนวิทยากรฝึกปฏิบัติ 4 คน คนละ 12 ชม.ๆละ 600 บาท	28,800.00	
3.ค่าที่พักผู้เข้าอบรม 40 คนๆละ 2 คืนๆละ 450 บาท	36,000.00	
5.ค่าอาหารผู้เข้าอบรมจัดครบทุกมื้อ 40 คนๆละ 3 วันๆ ละ 600 บาท	72,000.00	
6.ค่าอาหารว่างผู้เข้าอบรม 40 คนๆละ 6 มื้อๆละ 35 บาท	8,400.00	
7.ค่าอาหารเจ้าหน้าที่และวิทยากร 5 คนๆละ 5 มื้อๆละ 150 บาท	3,750.00	
8.ค่าอาหารว่างเจ้าหน้าที่และวิทยากร 5 คนๆละ 6 มื้อๆ ละ 35 บาท	1,050.00	
9.ค่าเช่าสถานที่ฝึกอบรม ๓ วันๆละ 5,000 บาท	15,000.00	จัดซื้อจัดจ้าง ส่งการเงิน 11 กย 67
10.ค่าจ้างจัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรม จำนวน ๔๐ ชุดๆละ ๕๐๐ บาท	20,000.00	จัดซื้อจัดจ้าง (ส่งเบิกแล้ว)
11.ค่ากระเป๋ารื้อหรือสิ่งที่ใช้บรรจุเอกสาร จำนวน ๔๐ ชุด ชุดละ 250 บาท	10,000.00	จัดซื้อจัดจ้าง ส่งการเงิน 11 กย 67
12.ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม (7รายการ ส่งเบิกแล้ว)	126,931.70	จัดซื้อจัดจ้าง (ส่งเบิกแล้ว)

เงินเหลือคืบกลุ่มจังหวัด 8,868.30 บาท

รวมคืบเงินโครงการทั้งสิ้น 18,452.30 บาท

กิจกรรมย่อยที่ 2 งบประมาณที่ใช้จริง ทั้งสิ้น 116,566.00 บาท

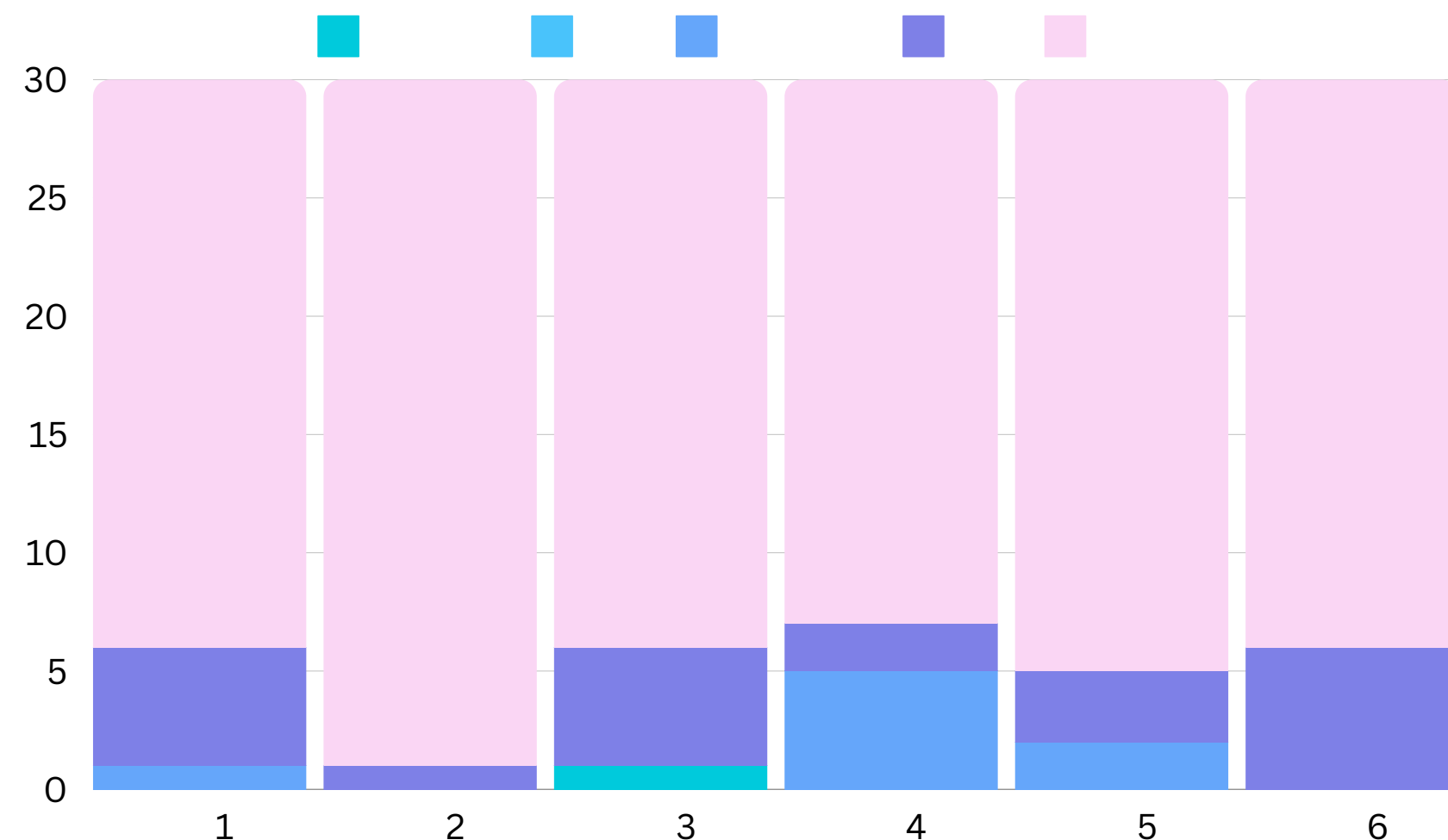
รายการ	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
1. ค่าตอบแทนวิทยากรกลุ่ม 3 คน คนละ 9 ชม.ๆละ 600 บาท	16,200.00	
2.ค่าวิทยากรบรรยายและฝึกปฏิบัติภาคเอกชน 1 ชม.ๆละ 1,200 บาท	1,200.00	
3.ค่าวิทยากรฝึกปฏิบัติภาคเอกชน 2 คน คนละ 5 ชม.ๆละ 1,200 บาท	12,000.00	
4.ค่าเดินทางวิทยากร ไป-กลับ จาก บ.มีโอเดียดี จำกัด จ.ปทุมธานี ถึง ภูมิบุศรฯ จ.ปราจีนบุรี เป็นเงิน 816 บาท (จ่ายตามระยะทางจริง)	816.00	
5. ค่าที่พักผู้เข้าอบรม 40 คนๆ ละ 1 คืนๆ ละ 450 บาท	18,000.00	
6. ค่าที่พักวิทยากร 1 คืนๆ ละ 2 ห้องๆ ละ 900 บาท	1,800.00	
8.ค่าเช่าสถานที่ฝึกอบรม 2 วันๆละ 5,000 บาท	10,000.00	จัดซื้อจัดจ้าง ส่งการเงิน 11 กย 67
9.ค่าอาหารผู้เข้าอบรมจัดครบทุกมื้อ 40 คนๆ ละ 2 วันๆ ละ 600 บาท	48,000.00	
10.ค่าอาหารว่างผู้เข้าอบรม 40 คนๆ ละ 4 มื้อๆ ละ 35 บาท	5,600.00	
11.ค่าอาหารเจ้าหน้าที่และวิทยากร 5 คนๆละ 3 มื้อๆ ละ 150 บาท	2,250.00	
12.ค่าอาหารว่างเจ้าหน้าที่และวิทยากร 5 คนๆ ละ 4 มื้อๆ ละ 35 บาท	700.00	

เงินเหลือคืบกลุ่มจังหวัด 9,584.00 บาท

ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้าอบรม

กิจกรรมย่อยที่ 1 การอบรมผู้ประกอบการรายย่อยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร 3 วัน 2 คืน

1. วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย ตอบข้อซักถามได้
2. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมในการฝึกอบรม
3. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์
4. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม
5. อาหาร/อาหารว่าง
6. ห้องพักรูมมีบุเบสร (ความสะอาด ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย)

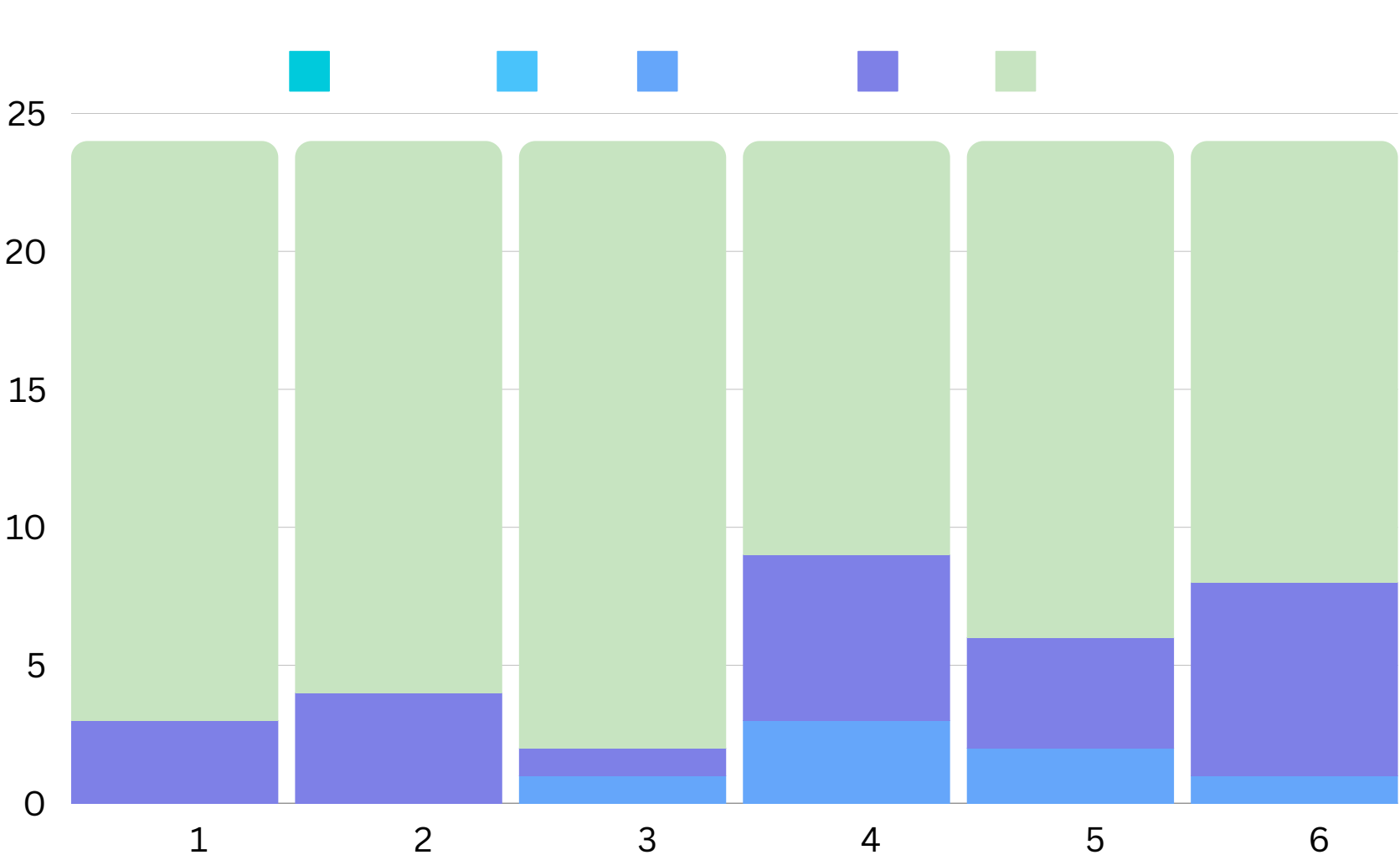
ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ดีมาก (9 ความคิดเห็น)
2. จัดดีมากค่ะ อยากให้จัดอีกค่ะ (6 ความคิดเห็น)
3. ขอบพระคุณโครงการดีๆและทางอาจารย์รวมถึงทีมงานทุกท่านค่ะถ้ามีโอกาสคราวหน้าก็อยากเข้ามา
ร่วมกิจกรรมอีกค่ะ
4. ขอบคุณทีมผู้สอนและคณะที่ให้ความรู้และมองเห็นความตั้งใจและเอื้อเฟื้อมากๆ
5. อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านดูแลดีเยี่ยมค่ะ หัวข้อแผนธุรกิจ ข้อมูลอัดแน่น ถ้าลดทฤษฎี เพิ่มภาค
ปฏิบัติฝึกเขียนแผนเพิ่มน่าจะดีกว่า
6. Marketing เนื้อหาเยอะเกินไปและตัวอย่างเนื้อหาที่เลือกมาไม่ตรงกับสมุนไพร/การเขียน
แผนmarketingแค่เป็นการเติมใส่ช่องว่างทางการตลาดแต่ไม่ได้ไปถึงการวิเคราะห์แผนการตลาดอย่าง
แท้จริง
7. ชอบความรู้ทั้ง หมดที่ได้รับในการอบรมครั้งนี้เลยคะรู้สึกคุ้มค่ามากเลยคะ
8. เจ้าหน้าที่ดูแลดีมาก อาหารอร่อย ที่พักรูมสบาย แต่ในห้องพักรูมไม่มีสัญญาณเลยสักช่อง หัวข้อการอบรม
น่าสนใจ แต่ตอนไปวิทยาลัยฯ หัวข้อเรื่องการสื่อสารสำคัญและการคัดเลือกวัตถุดิบใช้อุปกรณ์ที่แพง
เกินที่ผู้ประกอบการจะเอื้อมถึง ไม่สามารถนำมาใช้ได้
9. อาหารว่างถ้าใช้วัสดุที่ห่อที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่ย่อยสลายได้ น่าจะดีไม่น้อย เช่นใบตอง เพื่อลดขยะ
ขยะเยอะมาก จะได้ฝึกให้คนช่วยกันลดโลกร้อนด้วย
10. ความรู้ที่อาจารย์ให้มากมาย ผู้เรียนอาจเก็บได้ไม่ครบถ้วน จำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม
11. ขอชื่นชมคุณหมอกทุกท่านที่ตั้งใจถ่ายทอดความรู้พร้อมทั้งดูแลเอาใจใส่ผู้เข้าอบรมเป็นอย่างดี ทำให้ผู้เข้า
อบรมนอกจากจะได้รับความรู้ยังได้เต็มที่แล้วยังมีกำลังใจอย่างเต็มเปี่ยมเพื่อต่อยอดเรื่องสมุนไพร
เพื่อสุขภาพในแต่ละด้านต่อไปคะ ขอขอบคุณทุกท่านอีกครั้งคะ
12. ขอบคุณคณะอาจารย์ที่ให้ความรู้และให้แนวทางในการใช้สมุนไพร วิธีสื่อสารสำคัญของสมุนไพร
13. ได้ความรู้ มีประสิทธิภาพมากความรู้ที่อาจารย์ถ่ายทอด สามารถนำไปต่อยอดได้
14. เป็นการอบรมที่เพิ่มความรู้และความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการที่ดีมากๆคะ สามารถนำความรู้ไปเป็น
แนวทางเพื่อต่อยอดธุรกิจของตนเองได้
15. การอบรมครั้งนี้มีประโยชน์มากครับ
16. อยากได้รับคำแนะนำการจัดทำฐานทางจระเข้ ในการสื่อสารสำคัญ ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง
อยากทำเจล ทาผิว บำรุงผิว ผมโลชั่น แชมพูสระผม
17. ดีมากคะได้ความรู้และนำมาปฏิบัติใช้ได้จริง

ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้าอบรม

กิจกรรมย่อยที่ 2 นำเสนอผลิตภัณฑ์และถอดบทเรียนจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2 วัน 1 คืน

- 1. วิทยากรสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย ตอบข้อซักถามได้
- 2. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมในการฝึกอบรม
- 3. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์
- 4. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม
- 5. อาหาร/อาหารว่าง
- 6. ห้องพักรับรอง (ความสะอาด ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย)

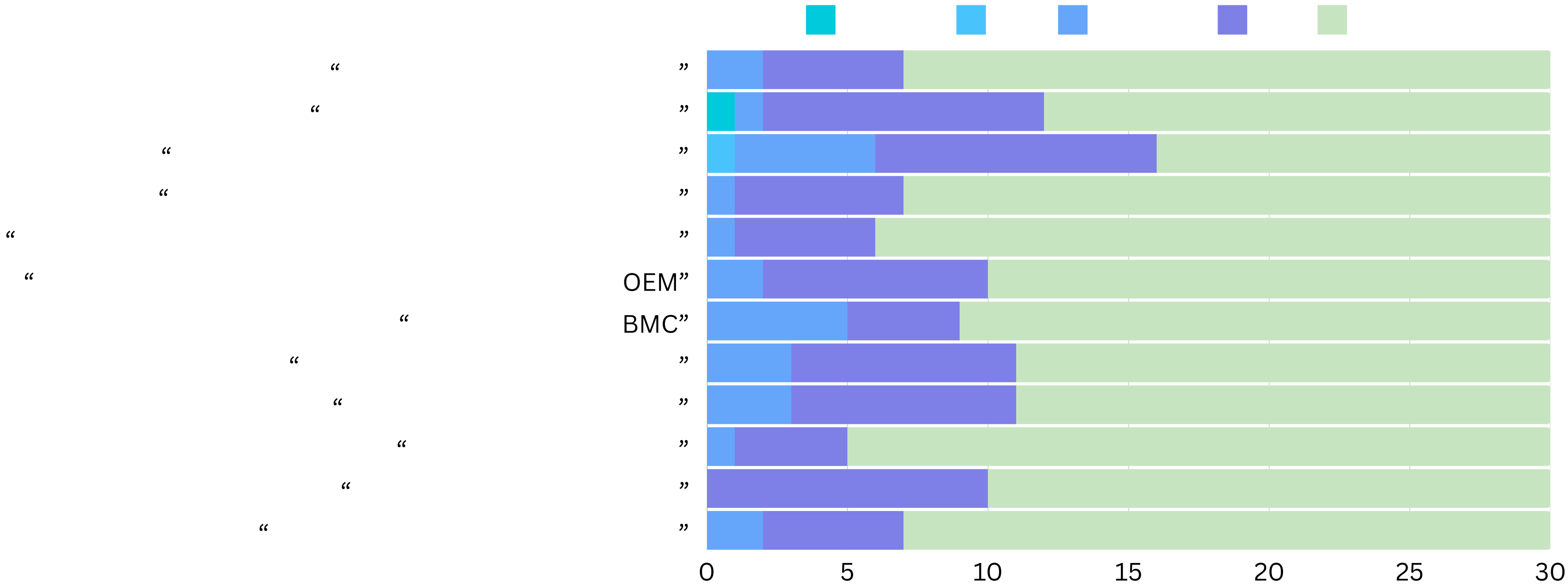
ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- 1. อยากให้ช่วงเวลาสอนการถ่ายภาพมีเวลามากกว่านี้ค่ะ
- 2. ไม่มีที่ติดเลยคะ ขอบคุณมากๆนะคะ จะนำความทั้ง 2 รอบมาปรับปรุงแก้ไข ในตัวผลิตภัณฑ์
- 3. ชอบการคอมเม้นท์ในการนำเสนอผลิตภัณฑ์และการถ่ายภาพ เพื่อนำมาปรับปรุงและต่อยอดดีมาก
- 4. ทุกอย่างดีมากอยู่แล้วคะ อาจารย์ทุกท่าน ให้ความรู้ ความเข้าใจและกันเอง ดีมาก (9 ความคิดเห็น)
- 5. ทีมวิทยากรให้ความรู้ดีมาก ใส่ใจผู้เข้าอบรมสุดยอดมากคะ การอบรมเป็นประโยชน์มาก เจ้าหน้าที่ทุกคนดูแลเป็นอย่างดี อบอุ่น เป็นกันเอง
- 6. ขอเสนอเรื่องวันอบรมควรจัดติดต่อกันจัดในครั้งเดียวเพื่อความต่อเนื่องทั้งด้านเนื้อหาและสัมพันธภาพในกลุ่ม
- 7. หลักสูตรมีประโยชน์มาก โดยเฉพาะช่วง 2 วันหลัง และสิ่งที่ได้นอกจากความรู้ คือเครือข่าย และกัลยาณมิตร ขอขอบคุณคณะผู้จัดและวิทยากรทุกท่านคะ
- 8. ชื่นชมคะ..ถ้ามีโครงการดีๆแบบนี้ อยากเข้าร่วมเพื่อต่อยอดสินค้า
- 9. ขอบพระคุณโครงการดีๆเช่นนี้คะ ตลอดเวลาที่เข้าอบรม เห็นถึงความตั้งใจของทีมงานทุกท่าน ทั้งการเตรียมสถานที่ /หวัข้อการอบรม ทุกส่วนสามารถนำไปปรับและพัฒนาให้ใช้ในการสร้างอาชีพได้จริงรวมถึงบรรยากาศในห้องเรียนที่มีแต่มิตรภาพเป็นอีกหนึ่งโครงการที่เข้าอบรมแล้วมีความประทับใจมากๆจริงๆคะ
- 10. อาจารย์และวิทยากรทุกท่านทุ่มเทการสอนมากครับ ใจดีทุกท่านเลย
- 11. ได้ความรู้ดีมากคะ มีเอกสาร เล่มใหญ่ให้สาระดีเยี่ยม
- 12. การจัดการ ทำได้ดีมาก
- 13. มีวิธีการนำเสนอที่ดีมากวิทยากรอธิบายได้เข้าใจอาจารย์ใส่ใจรายละเอียดการอบรมดีมาก เป็นการอบรมที่ครบถ้วนทั้งความรู้และอาหารที่ไม่มากน้อยเกินไป ขอบคุณมากๆคะ อยากให้เพิ่มความสะอาดในส่วนของโต๊ะรับประทานอาหาร และถ้ามีสมุนไพรไล่จิ้งจกในห้องนอนก็จะดี เพราะขี้จิ้งจกเยอะ

ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้าอบรม

ความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ตามหัวข้อการอบรม

ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้เข้าอบรม

หากมีการจัดอบรมในครั้งต่อไป ผู้เข้าอบรมมีความต้องการเพิ่มเติมความรู้ในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- การต่อยอดสมุนไพรโดยการแปรรูป การสกัดสารสำคัญสมุนไพร (2 ความคิดเห็น)
- สรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิด (3 ความคิดเห็น)
- ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย (2 ความคิดเห็น)
- การถ่ายภาพ ทำคลิปสำหรับ online social media
- เทคนิคจำหน่ายช่องทางออนไลน์/ช่องทางการจำหน่าย (2ความคิดเห็น)
- เกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพหรือธัญพืช ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแบบลงลึก,อาหารสุขภาพ, probiotic, อาหารสำหรับกลุ่มคน NCD (2 ความคิดเห็น)
- เพราะปัจจุบันผู้บริโภคทุกช่วงวัยใส่ใจเรื่องอาหารสุขภาพมากขึ้น
- มาตรฐานการตรวจรับสินค้าวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและใช้ได้ผล การยืดอายุอาหาร (2 ความคิดเห็น)
- การบัญชี
- การฝึกอาชีพ เช่น การนวดแผนไทย การนวดเท้า หรือ นวดศีรษะ
- การทำลูกประคบ/นวด สปา

ปัญหาและอุปสรรค

1. ขาดฐานข้อมูลผู้ประกอบการ เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่ตรงกลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น
ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการด้านสมุนไพรของกลุ่มจังหวัด
2. เนื่องจากงบประมาณลงมาล่าช้า ทำให้ระยะเวลาในการดำเนินงานมีจำกัด ซึ่งต้องจัด
อบรมและเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 4 ของปีงบประมาณ 2567
ทำให้ระยะเวลาในการจัดอบรม 2 รอบห่างกันน้อยกว่าแผนเดิมที่วางไว้
3. ด้วยระยะเวลาจำกัด ทำให้เนื้อหาการอบรมยังไม่ครอบคลุมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไปสู่
มาตรฐานสากลได้ ควรมีการอบรมต่อเนื่องในผู้ประกอบการกลุ่มเดิม เพื่อให้ได้ประโยชน์
สูงสุด

